

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Erectione, Qualitatibvs Ad Ea
Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

484. Quæ personæ obligentur debito tantùm reali ad solvendas decimas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](#)

10. Denique quo ad laicos, etiam supremos Principes ac Reges dubium non est, eos hoc debito personali obligatos esse solvere decimas, praescindendo pariter a privilegio. Barb. cit. §. 3. n. 2.

Quæstio 484. Quenam persona obligantur debito tantum reali ad solvendas decimas?

1. **R**espondeo: omnes omnino, cuiuscunque ordinis, religionis, status & dignitatis fuerint, nisi vel præscriptione, confueridine, vel Pontificia dispensatione seu privilegio eximantur. S. Thom. cit. a. 4 Abb. in c. quanto de Judeis. n. 4. Laym. n. 5. cum communis DD. in c. de terris, postquam enim dicteceas in parochias divisæ, prædia intra quamlibet parochiam sita obligationem acquisiverunt inferendæ decima partis fructuum corundem prædiorum Ecclesiæ, intra cujus fines prædia sita sunt, eamque obligationem secum ad quemcumque possessorum deferunt; quia res transit cum suo onere. Laym. loc. cit.

2. Sic itaque in specie tenentur hoc debito reali, primò Papa ipse, nimur ratione bonorum patrimonialium, vel alio titulo non spirituali proprium, qua jam antea erant obnoxia decimis. Licet enim sit supremus decimarum & jurium illorum dispensator, non tamen est absolitus dominus; & hinc non potest de illis pro arbitrio suo disponere. Pirk. n. 39. citans Suar. c. 17. n. 10. cum communi.

3. Secundo episcopi & parochi (intellige juxta dicta ex bonis titulo facultari acquisitis; nam quæ episcopo vel parochio specialiter applicata sunt ad ejus sustentationem ratione ministerii & officii, quod fidelibus exhibent, decimis obnoxia non sunt) siquidem jus Ecclesiæ, quod habet in iis bonis sibi obnoxisi in ratione decimabilium ladi non debet, sed quod ad temporale dominum Episcopi vel parochi ea prædia deveniant. Pirk. n. 40. Fagund. ad prec. 5. l. 1. c. 7. num. 8. Suar. c. 17. num. 16. Castrop. num. 6. juxta c. si quis laicus vel Clericus. 16. q. 1. ubi dicitur: si quis laicus vel Clericus, vel utrinque sexus persona proprietatis sua loca, vel res alterius dare delegaverit decimatum provenientem priori Ecclesiæ abstrahere, nullam habet potestatem; quod si facere tentaverit, talis traditio irrita proorsus dicitur &c. Idem esse respectu bonorum sitorum in aliena parochia, donatorum episcopo vel parochio tanquam persona privata titulo spirituali, dicit Castrop. p. 11. n. 6. ut ait, cum communi. Quin etiam ex fundis & prædiis jam antecedenter obnoxisi ratione decimarum parochiali Ecclesiæ v. g. S. Petri, in qua sita, dum ea dein non donantur parochio tanquam privata persona, sed obvenient ipsi Ecclesiæ v. g. S. Joannis titulo fundacionis, donationis, legati &c. ac ita fiunt quasi patrimonium illius Ecclesiæ, deberi adhuc à parochio hujus Ecclesiæ S. Joannis debito reali decimas Ecclesiæ S. Petri, docent cum communiore. Laym. cit. c. 3. n. 5. & apud illum & Castrop. Rebuff. q. 5. n. 20. Guttier. qq. can. l. 1. c. 21. n. 54. Covar. l. 1. c. 29. n. 8. Abb. in c. 2. de decim. Nihilominus contrarium, nempe ex prædiis donatis Ecclesiæ in sustentationem ministrorum illius non esse obligationem solvendi decimas alteri Ecclesiæ, in qua sita sunt, esse probabile & placere sibi, ait Castrop. cit. n. 6. in fine. citans pro hoc D. Tho. cit. a. 4. ad 1. Suar. cit. c. 17. n. 29. & 31. Cajet. Sot. Aragon. Et licet certe citatum supra canonem si quis laicus nec esse Pontificis alicuius

aut Concilii generalis approbat; hanc tamen tanquam exceptionem ab ista regula generali locum habere, nisi forte in casu, quo grave detrimentum per hoc sequeretur Ecclesia isti, in qua sita prædia; tunc autem debere Episcopum impedire, ne decimas tollerentur, ac ita sentire AA. a se citatos, faciat quoque huic sententia Pirk. n. 43.

4. Tertiè religiosi tam exempti quam non exempti ex terris & possessionibus suis acquisitis & acquirendis decimas illis Ecclesiæ solvere debent, quibus eadem terra & possessiones, priusquam ad illos pervenirent, fuerint decimales, nisi super hoc specialem jure v. g. præscriptione vel privilegio sint muniti. Sic expressè c. statuto de decim. in 6. Pirk. n. 44. citans Suar. c. 17. n. 25. Lefl. c. 39. n. 23. &c.

5. Quartè Judæi (idem est de Paganis, Turcis &c. ut Azor. p. 1. l. 7. c. 24. q. 1. Barbos. de off. paroch. c. 28. §. 2. n. 2. 4. & alii apud illum) obligati sunt hoc debito reali, & cogi possunt ac debent ad solvendas decimas prædiales, (non quidem quatenus formaliter sunt decimæ, sed pro ut onus sunt annexum ipsi rei. Suar. c. 16. n. 6. apud Pirk. num. 37. contra Abb. in c. de terris. num. 5. & Oldr. conf. 91. apud Barb. lo. cit.) ministris Ecclesiæ ex iis fundis seu prædiis, quæ decimis fuerint obnoxia, antequam ad eorum manus pervenirent. c. de terris. b. c. quanto. de usuris. Barb. Pirk. ll. cit. cum communi. qui tamen n. 38. notat, non posse Judæos cogi præcisè ad solvendas has decimas, sed alternativè vel ad illas solvendas, vel ad prædia relinquenda, ut habetur cit. c. de terris; cum gravatus onere reali possit se liberare à debito, relinquendo rem oneratam. Sed & absolute non tenentur. Judæi aliquæ infideles solvere has decimas ex fundis ac prædiis, quæ nunquam autem fuerint possessa a Christianis, utpote in quibus nullum unquam jus qualitum Ecclesiæ, argumento. c. de terris. & c. quanto. Pirk. n. 38. citans Suar. ubi ante. & Barbos. in collectanea ad c. de terris. num. 2. Sed neque ad id tenentur jure divino naturali; nam licet omnes homines teneantur hoc jure Deum agnoscere & colere ut Deum; non tamen tenentur vi hujus juris ad hoc per oblationem decimarum. jus vero divinum, quo ad hoc obligabantur Judæi, abolitum sit per legem Evangelicam. Pirk. lo. cit. Suar. c. 16. n. 11. Barbos. num. 4. Ac denique licet infideles in justo bello occupantes terras Christianorum, si ex ad Ecclesiæ revertantur, de rigore juris obligantur satisfacere, etiam pro decimis præteritis, quas non solverunt, quia Ecclesia nunquam fuit privata jure acquisito ad illas; neque ab infidelibus præscribi contra hoc jus potuit: Ecclesia tamen id exigere non solet, cum onus sit intolerabili, & magnum fidei impedimentum, ad quod etiam moraliter infideles obligari possunt. Pirk. loc. cit. ex Suar. n. 9.

Quæstio 485. Specialiter circa dominum seu locatorum prædiis, & circa colonum seu conductorem, quis eorum solvere debeat decimas?

Respondeo: si dominus conduit solam operam coloni pro sola pensione pecunaria, ita ut fructus omarum pertineant ad dominum, hic integras decimas, & non deductâ prius pensione, quam dat colono, solvere tenetur. c. non est. & c. cum non sit. de decim. Si colonus ipse conduit prædiū pro pensione pecunaria seu fructuaria pendenda domino, colonus debet integras decimas solvere